

Tunne siemenesi!

UUOSI LÄHESTYY loppuaan ja kohta on uuden *Siemenluettelon* aika. Siementen keruu on mielenkiintoista ja arvokasta työtä. Siementen kerääminen takaa vanhojen perinne- ja hyötykasvilajien säilymisen seuraavillekin sukupolville. Monisyinen perimä tekee nämä kasvit erityisen arvokkaiksi.

Maatiaisien toimistolla järjestettiin siemenkurssi 17.9.2016. Siellä annettiin vinkkejä, milloin siemenet ovat valmiita kerättäviksi, mistä siemeniä saa kerätä ja miten eri lajeista saa siemenet parhaiten talteen. Kurs- sin aikana tehtiin myös pieni kasvikävely. Helsingin keskustan liepeiltä löytyy yllättävän paljon erilaisia biotooppeja, hoidetuista luonnonvaraiseen. Erään ker- rostalon seinän viereen oli kukista innostunut asukas loihtinut uskomattoman monipuolisen perennanpenkin muutaman neliön alalle. Tämän penkin kätkeistä, hie- nosti kukkivan salkoruusun takaa, erään kurssilaisen tarkat silmät huomasivat harvinaisen tulokkaan, oka- hulluruohon. Löytöhetkellä kasvia koristi näyttävän nä- köinen, piikkinen kota.

Okahulluruoho löytyy Maatiaisienkin siementarjon- nasta ja sitä voi kasvattaa yksivuotisena kesäkukkana vaikkapa suuressa kukka-astiassa. Varoituksen sana on paikallaan, sillä kasvin lehdet ja siemenet ovat hy- vin myrkyllisiä. Kasvien myrkyllisyys on viisasta ottaa huomioon kasveja käsitellessä ja siemeniä puhdistessa. Jos putsaa myrkyllisen kasvin siemeniä keittiösiivillä, se kannattaa pestä huolellisesti käytön jälkeen. Olisikin hyvä varata erilliset siivilät ja muut tarvekalut siementen putsaukseen. Myös ukonhatut ovat hyvin myrkyllisiä, jo lehtien pitkäaikainen kosketus voi aiheuttaa myrkytysoi- reita. Kasvikävelyllä tuli vastaan myös ukonhattuja: yh- destä laajasta perennaistutuksesta löytyi tarhaukonhat- tuja ja niiden joukosta peräti lehtoukonhattu! Ukonha- tun myrkyllisyys on ollut pitkään tiedossa, se on liitetty kuolemaan jo Kreikan mytologiassa. Kasvin suomen- kielinen nimi viittaa Ukko-ylijumalaan.

Hyötykasviusuudessa kurssilaisille jaettiin 'Filius Blue'-chilipaprikan siemeniä ylläpitoviljelyyn sekä her- kuhyppykurkun siemeniä. Maatiainen sai kurssilaisilta siemenvälitykseen mm. mukulakirveliä ja härkäpapu "Kaulion Valkeaa". Mukulakirveli on vanha herkku, jota on käytetty jo ennen perunan tuloa Suomeen. Tärk- kelyspitoisen juurimukulan maku muistuttaa kastanjaa.

Okahulluruohon kota avautuu kypsyessään neljäiuskaisesti.

Salkoruusu kukkii okahulluruohon vieressä kerrostalon pihalla.

ANNE LEINO

ANNE LEINO

Maatiainen 4 / 2016

Sen viljelyn toivoisi taas elpyvän. Mukulakirvelin siementen itävyys on parhaimmillaan tuoreena syksyllä, mutta itävyys säilyy kevääseen saakka.

Jos haluat jakaa omia kasvitarinoitasi, viljelykokemuksia ja -ohjeita (miksei ruokaohjeitakin!), voit lähettää ne osoitteeseen: ankatle@kolumbus.fi tai siemen@maatiainen.fi. Näitä julkaistaan Siemenkuulumisia-palstalla. Kuva olisi myös kiva!

Toivomme teidän huomioivan, että uuden siemenluettelon laatimisen takia siementilausten toimittamisessa on katkos 15.11.2016–1.2.2017.

Otamme tilaukset tietenkin vastaan, mutta toimitukset (tilausjärjestyksessä) alkavat helmikuun alussa. Tervetuloa ostoksille myös Maatiaisen verkkopuotiin: <http://www.maatiainen.fi/puoti/>. Toimituskatko koskee myös verkkokauppaa, mutta muutamien kasvien siemeniä on kuitenkin verkkopuodin kautta tilattavissa katkonkin aikana.

Hyvää vuodenvaihdetta kaikille!

ANNE LEINO

Pirkon kuulumiset

Kiitos taas teille, ahkerat siementen kerääjät! Lähes päivittäin olen saanut noutaa lupaavasti rapisevia kirjeitä postilaatikosta tai paketteja postista. Uskollisimmat siementen lähettäjät ovat toimineet kerääjinä aina 1990-luvulta alkaen! Hienoa, että myös uusia kerääjiä tulee mukaan vuosittain.

Maatiaisen toimistolla 17.9. pidetty siemenkurssi oli hyvin antoisa, toivottavasti osallistujille, mutta myös meille kurssin vetäjille. Kurssilaiset olivat innokkaasti mukana, kaikkiin kysymyksiin ei varmasti ehditty vastata ja asioita jäi käsitte-

mättä. Ehkä voimme järjestää vastaavan kurssin myöhemmin uudelleen.

Toivottavasti olette muistaneet lähettää kaikki siemenkeruunne tänne Kuusjoenperälle, että saamme ne mukaan uuteen siemenluetteloon. Luettelon teko alkaa joulukuun alkupäivinä.

Toivottelen kaikille tunnelmallista joulua ja hyvää uutta vuotta!

PIRKKO KUKKOLA

Lukijan tarina

ERKKI LEHTIMAA kertoo lähettämänsä kuvan taustasta, kuvassa on lehtoukonhattu.

1990-luvulla liikuskelin Venäjän Karjalassa, ja sinivuokkometsässä maasta tunki outoja kasvinalkuja. Otin muutaman mukaani katsoakseni, mitä niistä kasvaa. Kasvoi lehtoukonhattuja, jotka siitä alkaen ovat kukoistaneet pihallani omenapuiden alla. Olen kerännyt niistä siemeniä ja toimittanut Maatiaisen siemenvälitykseen. Laato-kan ja Äänisen välisellä alueella joissakin kohtaa maantien ojat ovat täynnä tätä kasvia. Sinne vaan ihaillemaan!

← Lehtoukonhattu